

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2014-10-14

Vrinnevisjukhuset i Norrköping
Universitetssjukhuset i Linköping
Sjukhus, ort

Ortopedkliniken
Klinik

Anne Garland och Johan Kärrholm
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamheten är mångsidig men inte tillräcklig för att uppfylla målbeskrivningens krav. Detta kan tillgodoses genom sidoutbildning på annan ort. Förutsättningar för att organisera en välfungerande utbildning i Östergötland genom samarbete mellan Linköping, Motala, Norrköping och Finspång finns men struktur saknas. Det förfaller som om initiativ till samarbete saknas, någon plan finns inte i dagsläget.

Skriftliga riktlinjer för hur ST-utbildningen skall genomdrivas och utföras finns.

I **Norrköping** saknas strukturerad utbildning inom flera områden med undantag för höftproteskirurgi. Det saknas genomgående tid för administration, inläsningstid, tid för vetenskapligt arbete och man tenderar till att prioritera produktion till förmån för förkortad konsultationstid och fler mottagningstider samt frånvaro från röntgenrond. För ST-läkarna förefaller det vara regel snarare än undantag att administrativt arbete utförs utanför arbetstid. Verksamheten innehåller jour och beredskap som bedöms utgöra en adekvat del av tjänstgöringen.

I **Linköping** drivs akutverksamheten idag av akutläkare. ST-läkarnas behov av volym beträffande bedömningar av traumapatienter planeras att tillgodoses med randningar. Verksamheten innehåller inte jour och beredskap i tillräcklig omfattning. Detta har delvis kunnat lösas genom randningsplacering som akutläkare men denna möjlighet förefaller i nuläget begränsad.

Norrköping, Linköping 2014 SF

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare är specialister i ortopedi och alla utom två har fått adekvat handledarutbildning, som dock är planerad under närmaste månaderna. Sammanhållningen bland läkarna på klinikerna är god.

Regelbundna handledarträffar förekommer inte men intentionen finns. Informella diskussioner förekommer dock.

Norrköping: Klinisk praktisk utbildning och instruktion fungerar väl medan sektionstjänstgöring, tid för teoretisk utbildning och egen inläsning har nedprioriterats. Med bättre schemastruktur inkluderande tid för administration, handledning och vetenskapligt arbete skulle bättre förutsättningar skapas.

Linköping: Klinisk praktisk utbildning och instruktion fungerar väl inom verksamhetsramen.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☒
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Omfattning och standard av lokaler och utrustning samt deras placering inom sjukhuset medger en mycket god lärande miljö.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Norrköping:

Jourer ingår i rimlig omfattning och tillhandahåller tillräcklig bredd av akutortopediska fall. Med anledning av höga produktionskrav noteras en markant försämring av ST-läkarnas arbetsmiljö. Sektionsplaneringen fungerar i flera fall otillfredsställande (övre extremitet, artroskopi, fot). Arbetstiden räcker inte till för administrativa uppgifter vilket innebär att ST-läkarna i alltför stor utsträckning utför dessa uppgifter samt vetenskapligt arbete och förbättringsarbete på fritiden.

Målbeskrivningen för ortopedi är bekant av majoriteten av ST-läkarna.

Linköping:

Mot bakgrund av genomförda ST-utbildningar kan man hysa farhågor om att utbildningskvaliteten är för dålig. Å andra sidan har ett förbättringsarbete initieras som inger

hopp inför framtiden.

Målbeskrivningen för ortopedi är bekant för ST-läkarna.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Personlig handledare utses till varje ST-läkare. Generellt finns brister i återkoppling både av handledar- och utvecklingssamtal samt av uppnådd kompetens och förvärvade kunskaper.

Intentionen finns dock och förändring pågår.

Utbildningsklimatet kollegor emellan bedöms som gott.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Norrköping:

Den teoretiska internutbildningen förefaller närmast obefintlig. Klinikmötena upptas alltför ofta av verksamhetsrapportering. Redovisning av vetenskapliga rön eller motsvarande förekommer inte regelbundet.

Förutsättningar finns men utnyttjas inte.

ST-läkaren har goda möjligheter att delta i externa kurser. Möjlighet till självstudier finns i kontrakt men inte i praktiken.

Linköping:

Den teoretiska internutbildningen förefaller vara god. Ledighet beviljas regelmässigt för extern utbildning. Möjligheter till självstudier finns.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning Linköping	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas Norrköping	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

En vetenskaplig kurs erbjuds och vissa har ett eller flera vetenskapliga arbeten under produktion. ST-läkarna som potentiella doktorander förefaller dock vara en underutnyttjad resurs. Det finns gott om handledare på klinikerna. Kvalitetsarbete i varierande omfattning erbjuds och genomförs.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Ledarskapskurs/kurs i kommunikation erbjuds inom SK-kursutbudet. Formaliserad handledning i och uppföljning av kommunikativ kompetens sker inte.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor Norrköping:

- God interkollegial stämning och en fantastisk lojalitet.
- Nyttillsatt engagerad studierektor.
- Goda möjligheter till avhandlingsarbete och hög forskarkompetens inom räckhåll.
- Relativt bred basortopedi avseende patientunderlag.

Styrkor Linköping:

- Engagerad studierektor.
- God tillgång till frakturkirurgi.
- Goda möjligheter till avhandlingsarbete och hög forskarkompetens.
- God infrastruktur för klinisk undervisning finns.

Svagheter Norrköping:

- De möjligheter som finns till praktisk utbildning utnyttjas inte optimalt.
- Nedprioritering av teoretisk utbildning och administration.
- Prioritering av produktion på bekostnad av kvalitet.
- Bristande utbildningsstruktur och dysfunktionalitet beträffande flera delmål.

Svagheter Linköping:

- De möjligheter som finns till praktisk utbildning utnyttjas inte optimalt.
- Vi bedömer att Linköping idag saknar underlag för att genomföra en komplett ST-utbildning om den inte kombineras med randning inom alla subspecialiteter utom rygg, barn, övre extremitet och tumör.
- De senaste tio åren har endast enstaka ST-läkare utbildats på kliniken. För att säkerställa en god utbildningskvalitet med kontinuitet behöver utbildningen struktureras och antalet ST-läkare utökas.

Förbättringspotential Norrköping:

- Strukturerat schema med större respekt för sektionindelning och strukturerad kirurgisk färdighetsträning bör införas
- Tid för administration, teoretisk förkovring inklusive vetenskapligt arbete samt handledarsamtal bör schemaläggas.
- Bättre möjligheter till uppföljning av egna fall.
- Röntgenronden bör utnyttjas bättre som kvalitetskontroll och forum för lärande

genom en öppen diskussion om uppnådda resultat för alla kategorier inom läkarstaben inklusive ST-läkare.

- Strukturering av handledning med tid avsatt i schemat. Återkoppling efterfrågas.
- Förbättrat utnyttjande av det breda patient- och diagnospektrum som finns inom upptagningsområdet i utbildningssyfte. Det finns goda förutsättningar för ett formaliserat och strukturerat samarbete mellan klinikerna som idag inte utnyttjas.
- Freda tid för internutbildning. Verksamhetsåterkoppling får ske på annan avsatt tid.

Förbättringspotential Linköping:

- Ökat utnyttjande av den forskningsinfrastruktur som universitetskliniksmiljön erbjuder.
- Bättre utnyttjande av det breda utbud av frakturpatienter som finns för utbildning.
- Utöka antalet ST-läkare för att skapa kontinuerliga stabila utbildningsrutiner och för att skapa en optimal utbildnings- och forskningsmiljö.
- Strukturerad uppföljning och återkoppling efterfrågas.
- Initiera en dialog för att underlätta och planera ett strukturerat utbildnings- och forskningssamarbete mellan Linköping och Norrköping samt övriga kliniker inom Östergötland. Detta torde vara en förutsättning för att bygga upp en ortopedisk basutbildning av hög kvalitet som motsvarar målbeskrivningen. Dessutom kan ett strukturerat samarbete framför allt mellan Linköping och Norrköping förväntas underlätta rekrytering till doktorandutbildning och också bidra till att försörja Östergötland med kompetenta specialister och läkare med forskarbakgrund i framtiden.

Övergripande sammanfattning:

Östergötland behöver kompetenta specialister och forskare inom ortopedi även i framtiden. ST-läkare som potentiella doktorander och som framtida rekryteringsbas förefaller vara en bortglömd resurs. Det ligger i Östergötlands eget intresse att försöka vara självförsörjande avseende detta då man inte kan förlita sig på att andra landsting kommer utbilda för Östergötlands framtida behov.

Vi önskar göra verksamhetsledningarna uppmärksamma på att utbildning kräver resurser. Landstingets utbildningsansvar väger lika tungt som produktionsansvaret. För att kunna möta framtiden produktionskrav krävs att man möter dagens utbildningskrav.